

PRZYGOTOWANIE
Miasto Poznań
POZnań*

ZESPÓŁ
Zuzanna Kwiatkowska
Mateusz Kalinowski
Krzysztof Napierała

Warsztaty współtworzenia

2020-2021

SPIS TREŚCI

O PROJEKCIE.....	3-4
O WSPÓŁTWORZENIU.....	5
CZĘŚĆ PIERWSZA - ODPOWIEDZI PARTNERÓW.....	6
O ANKIETOWANYCH.....	7
DOŚWIADCZENIE Z WARSZTATAMI I WSPÓŁPRACĄ MIĘDZYSEKTOROWĄ.....	8
WARSZTATY WSPÓŁTWORZENIA W LICZBACH.....	9
TEMATYKA WARSZTATÓW WSPÓŁTWORZENIA.....	10
METODY.....	11-14
WPŁYW PANDEMII COVID-19 NA WARSZTATY.....	15
UCZESTNICY.....	16
WYKORZYSTANIE MODELU W WARSZTATACH WSPÓŁTWORZENIA.....	17
NOWOŚCI: ZMIANY W WARSZTATOWEJ RUTYNIE.....	18
WYCIĄGNIĘTA LEKCJA.....	19
CZĘŚĆ DRUGA - STUDIA PRZYPADKÓW WARSZTATOWYCH	20
SPEED DATING: MIASTO POZNAŃ.....	21
MODEL WSPÓŁPRACY MIĘDZYSEKTOROWEJ MIASTO SUWAŁKI.....	22
TWORZENIE APLIKACJI SPORTOWEJ: MIASTO TARTU.....	23
WSPÓŁPROJEKTOWANIE NARZĘDZIA VR: MIASTO KŁAJPEDA.....	24
GRA O CELE: MIASTO PSKÓW.....	25
PANEL OBYWATELSKI: MIASTO HELSINKI.....	26
TWORZENIE WSPÓŁNYCH PRAKTYKI I GŁOSOWANIE: MIASTO TURKU.....	27
ZAPEWNIENIE LOKALNEGO, SEZONOWEGO I ZDROWEGO JEDZENIA W SZKOŁACH: GMINA LOKALNA JEŁGAWA.....	28
TREŚĆ I STRUKTURA PORTALU ZDROWOTNEGO ONLINE "0-5-30": MIASTO CZEREPOWIEC.....	29
WNIOSKI.....	30

Zdrowe Wzmocnienie

Laboratoria Miejskie Lepszego Zdrowia dla wszystkich
w regionie Morza Bałtyckiego – pobudzenie
międzysektorowej współpracy na rzecz zdrowia
i dobrobytu w miastach

Partnerzy projektu "Zdrowe Wzmocnienie"/Helsinki/4 marca 2020

O projekcie

"Zdrowe Wzmocnienie"

Projekt Zdrowe Wzmocnienie zajmuje się kwestią wpływu niezdrowych nawyków mieszkańców miast na ich życie. Miasta Czerepowiec, Helsinki, Psków, Poznań, Kłajpeda, Jełgawa, Suwałki, Tartu i Turku testowały różne metody współpracy międzysektorowej (jak zaangażowanie społeczności lokalnych czy edukacja prozdrowotna). Głównym celem projektu jest zmiana polityki miejskiej na rzecz zdrowia i dobrostanu na bardziej innowacyjną, zintegrowaną i skuteczną. Prace nad współpracą międzysektorową mają potencjał do wykorzystania również w innych dziedzinach.

WSPÓŁPRACA MIĘDZYSEKTOROWA MOŻE WZMOCNIĆ ZDROWIE I DOBROSTAN MIESZKAŃCÓW MIAST NADBAŁTYCKICKICH

Projekt Zdrowe Wzmocnienie łączy 14 partnerów reprezentujących różne szczeble zarządzania w różnych sektorach. Ich głównym zadaniem jest poprawienie zdolności władz lokalnych do wzmocnienia zdrowia i dobrostanu obywateli przez współpracę międzysektorową.

NA CZYM POLEGA PROBLEM I JAKIE ROZWIĄZANIE DAJE PROJEKT?

Projekt odpowiada na międzynarodowe wyzwanie dotyczące obciążeń zdrowotnych mieszkańców miast spowodowanych ich niezdrowym stylem życia, który nie może zostać rozwiązany przez niespójną politykę miejską.

"Zdrowe Wzmocnienie" daje przestrzeń obywatelom, by mogli uczestniczyć w planowaniu strategii dotyczącej zdrowia i dobrostanu mieszkańców oraz poprawy współpracy międzysektorowej w miastach regionu Morza Bałtyckiego i w ten sposób wesprzeć administrację miejską w świadczeniu usług prozdrowotnych.

Ponadto projekt zwiększa innowacyjność administracji miast w regionie Morza Bałtyckiego, by mogły lepiej reagować na obecne i przyszłe wyzwania.

CO POZOSTANIE PO ZAKOŃCZENIU PROJEKTU?

Głównym efektem projektu jest model efektywnej współpracy międzysektorowej wspierający miejskie polityki, który został przetestowany przez dziewięć miast w sześciu krajach. Ulepszony dzięki informacjom zwrotnym od różnych partnerów będzie służył innym miastom w tworzeniu bardziej zintegrowanego systemu pracy w przyszłości.

FINANSOWANIE

- Program INTERREG Regionu Morza Bałtyckiego 2014-2020
- Budżet projektu: 2,53 miliona Euro
- Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego: 1,89 miliona Euro
- Europejski Instrument Sąsiedztwa: 150 tysięcy Euro

Czym są warsztaty współtworzenia?

Ideą stojącą za warsztatami współtworzenia jest wzmocnienie współprojektowania pomiędzy partnerami i użycie bardziej partycypacyjnych metod by zaangażować interesariuszy i partnerów, co w rezultacie przyniesie zwiększenie udziału mieszkańców w procesie decyzyjnym.

Reprezentanci z różnych sektorów (z wydziałów zajmujących się inną tematyką, organizacji pozarządowych, MŚP, nieformalnych grup) zostali zaproszeni przez urzędników miejskich do dyskusji, burzy mózgu, dzielenia się pomysłami i doświadczeniem podczas różnego rodzaju warsztatów. Ich spostrzeżenia i różnorodne perspektywy zostały wykorzystane do przekształcenia rozwiązań zgodnie z aktualnymi potrzebami mieszkańców pracujących w różnych sektorach, o różnych potrzebach, oczekiwaniach i punktach widzenia.

W czasie warsztatów, uczestnicy omawiali działania w ramach pilotaży (np. oceniali model, plany i zmiany dotyczące projektu, proces komunikacji, itd.) Rezultaty warsztatów zostały przeanalizowane i wdrożone w planowanie i proces podejmowania decyzji.

Testowanie warsztatów współtworzenia przyniosło efekty na kilku poziomach:

- praktyki (zdobycie doświadczenia),
- wiedzy (dzielenie się dobrymi praktykami i pozyskanie nowych narzędzi do pracy partycypacyjnej),
- udoskonalania (budowanie analizy porównawczej).

W poniższym raporcie znaleźć można nie tylko informacje ukazujące wpływ współtworzenia na pilotaże, projekty i politykę miast, ale również najlepsze praktyki z 9 miast, które są gotowymi do użytku przepisami na warsztaty.

CZĘŚĆ PIERWSZA

Odpowiedzi partnerów

O ankietowanych

Informacje zwrotne dotyczące warsztatów współtworzenia zostały zebrane przez lidera część 3.3 projektu - Miasto Poznań.

Ankietowani udzielili odpowiedzi przez kwestionariusz online.

Wszyscy reprezentanci miast (9) odpowiedzieli na pytania i podzielili się swoim doświadczeniem:

- Miasto Helsinki
- Miasto Turku
- Miasto Suwałki
- Miasto Poznań
- Miasto Kłajpeda
- Miasta Czerepowiec
- Miasto Psków
- Gmina Lokalna Jełgawa

Doświadczenie z warsztatami i współpracą międzysektorową

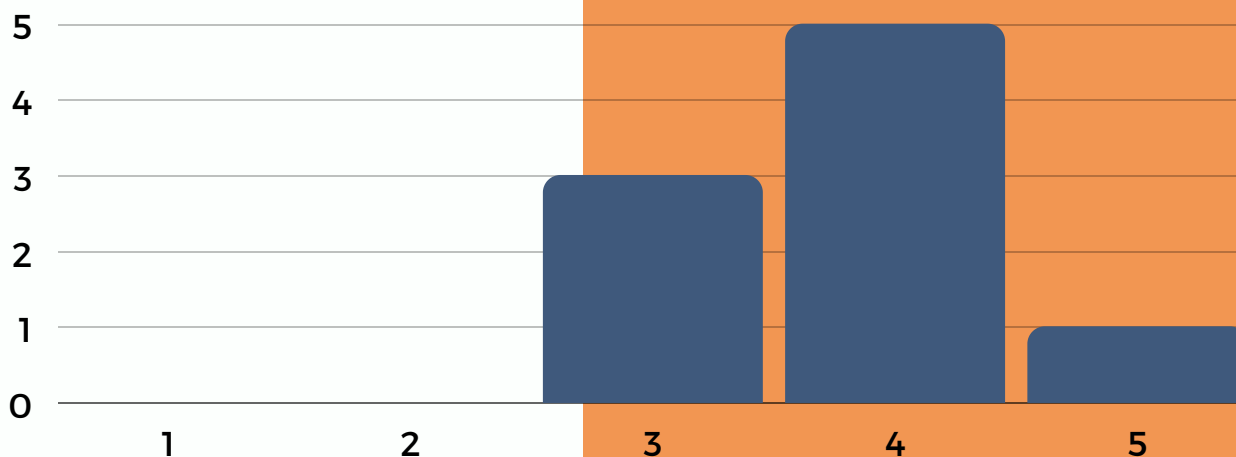

DOŚWIADCZENIE WARSZTATOWE

Wszyscy ankietowani posiadali wcześniejsze doświadczenie w przeprowadzaniu międzysektorowych warsztatów współtworzenia z takimi partnerami jak:

- prywatne przedsiębiorstwa,
- organizacje pozarządowe,
- uniwersytety/szkoły,
- grupy nieformalne,
- inne sektory publiczne,
- władze gminy,
- instytucje kulturalne,
- pracownicy socjalni,
- pracownicy medyczni
- pracownicy innych departamentów gminy.

ANKIETOWANI (n=9) z każdego miasta (9) dostrzegli, że ich dotychczasowe doświadczenia miały wpływ na sposób prowadzenia warsztatów podczas projektu Zdrowe Wzmocnienie.

Wykres 1. Jak dotychczasowe doświadczenia wpłynęły na warsztaty, które prowadziłeś w ramach projektu ZW (gdzie 1 oznacza wcale, a 5 oznacza bardzo)?

Warsztaty współtworzenia w liczbach

LICZBA PRZEPROWADZONYCH PRZEZ KAŻDE MIASTO (N=9)
WARSZTATÓW PODCZAS PROJEKTÓW PILOTAŻOWYCH

LICZBA UCZESTNIKÓW WARSZTATÓW PROWADZONYCH W
MIASTACH (N=9) PODCZAS PROJEKTÓW PILOTAŻOWYCH

CZAS TRWANIA (GODZINOWO) WARSZTATÓW PROWADZONYCH
PRZEZ MIASTA (N=9) PODCZAS PROJEKTÓW PILOTAŻOWYCH

Tematyka warsztatów współtworzenia

Wszystkie tematy były związane z działaniami projektowymi: niektóre skupiły więcej uwagi na zagadnieniach pilotażowych, inne poświęcone były pracy nad Modelem.

Omówiono następujące tematy:

- "Potrzeby i poglądy starszych obywateli dotyczące usług ćwiczeń zdalnych oferowanych przez Miasto; Stworzenie końcowej ocena współpracy pilotażu ZW"
- "Warsztaty dla miejskich grup roboczych: tematy związane z praktykami komunikacyjnymi, przepływem informacji i networkingiem w grupie. (3 warsztaty z różnymi grupami)"
- "Warsztaty w ramach kampanii (Tykkää turkulaisesta!) mającej na celu zmniejszenie poczucia samotności: tematy związane ze sposobami komunikowania o kampanii i znalezieniem innowacyjnych sposobów na zmniejszenie poczucia samotności. (1 warsztat)"
- "Model współpracy międzysektorowej, szeroko rozumiane zdrowe żywienie oraz aktywność fizyczna jako niezbędny element prawidłowego rozwoju dzieci w wieku przedszkolnym."
- "1. Współpraca komisji dialogu obywatelskiego z władzami miasta,
- 2. Roczna program współpracy Miasta Poznania z organizacjami pozarządowymi,
- 3. CSR, współpraca II i III sektora,
- 4. Problemy z komunikacją podczas lockdownu,
- 5. Dobre praktyki z lockdownu,
- 6. Stworzenie modelu reagowania na sytuację kryzysową w mieście,
- 7. Ocena pracy."
- „Współprojektowanie wersji demonstracyjnej narzędzia VR, współprojektowanie zaktualizowanej wersji demonstracyjnej, prezentacja opracowanego narzędzia VR”
- „tablica informacyjna boiska sportowego, aplikacja sportowa, aktywność fizyczna, spotkania plenerowe
- W sprawie realizacji Projektu Zdrowe Wzmocnienie;"
- O rozwoju portalu Zdrowie „0-5-30”;
- O zawartości i strukturze serwisu Portal Zdrowie „0-5-30”;
- O postępach w rozwoju portalu Zdrowie „0-5-30”;
- O wsparciu metodologicznym projektu Zdrowe Wzmocnienie;
- O wynikach rozwoju Portalu Zdrowia „0-5-30”;
- Na temat perspektyw portalu zdrowia „0-5-30””.
- "Model współpracy międzysektorowej; Gra o cele"
- "Opracowanie treści projektu pilotażowego, zaangażowanie grup docelowych, podział odpowiedzialności, spotkanie dotyczące wiadomości zwrotnych, spotkanie w celu zaplanowania rozwiązań dla wyzwań"

Metody

Ankietowani – miasta pilotażowe (n=9) – wskazywali na wiele różnych metod zaangażowania, utrzymania uwagi i motywacji uczestników, by uczynić warsztaty bardziej fascynującymi. Stosowane metody różnią się w zależności od grup docelowych, tematów i celów. Respondenci wykorzystali następujące metody i narzędzia*:

- Moderowana dyskusja, ✓
- Praca w mniejszych grupach (pokoje online),
- Formularze Microsoft,
- Pytania pop-up,
- Głosowanie z włączonymi kamerami (rękojma),
- Praca w grupie, a następnie burza mózgów, ✓
- pytania ankietowe,
- Burza mózgów w mniejszych grupach,
- Dzielenie się najlepszymi praktykami,
- Prezentacje, ✓
- Warsztaty i szkolenia,
- szybkie randki (speed dating), ✓
- metoda world-cafe,
- Praca w grupach i prezentacja wyników, ✓
- Panel dyskusyjny,
- Praca na narzędziach: jamboard i padlet,
- Praca na otwartych dokumentach online pomiędzy/po warsztatach,
- Prace przygotowawcze, ✓
- Pytania i odpowiedzi,
- Spotkania plenerowe z moderowaną dyskusją, ✓
- Spotkania grupowe i indywidualne,
- Seminaria,
- Dyskusje przy okrągłym stole,
- Grupa badawcza,
- Dostarczenie kart z opiniami,
- Gra o cele, ✓
- Przegląd poszczególnych zadań, ✓
- dyskusja online. ✓

*metody z zielonymi znacznikami zostały wymienione przez respondentów jako ulubione, czerwone znaczniki wskazują metody, których respondenci nie polecają.

Metody

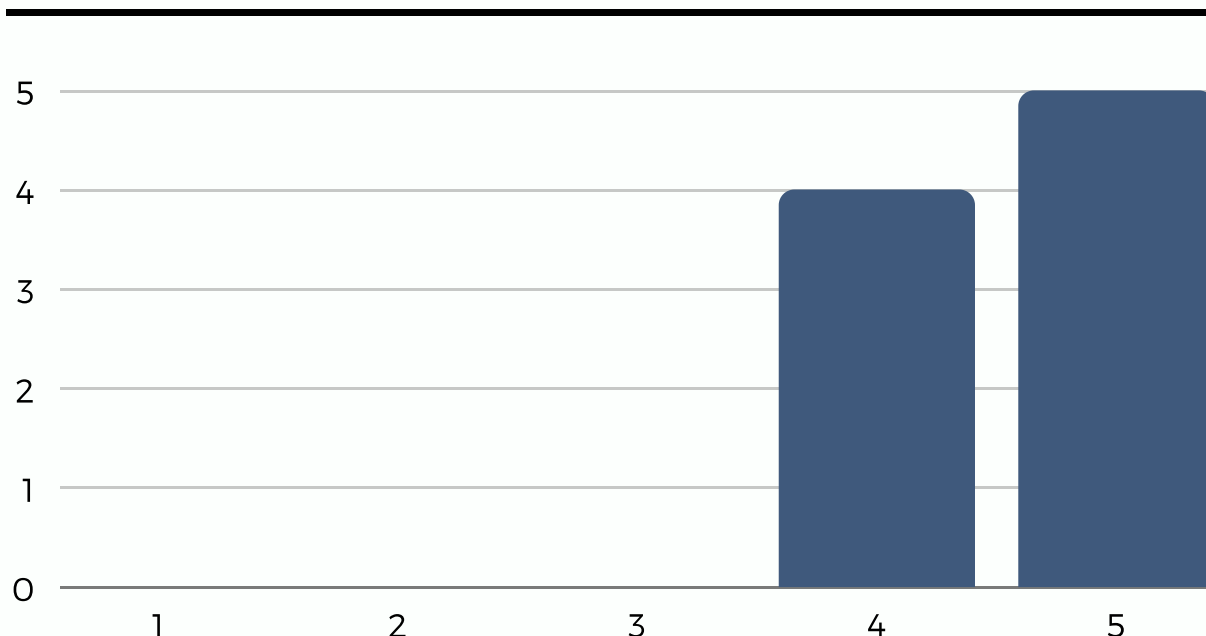
Ankietowani przyznają, że wybór metody podyktowany był rezultatem, jaki chcieli osiągnąć oraz grupą docelową, dla której przygotowano warsztaty, m.in.,

"próbowaliśmy dopasować różne metody z tematyką, zebrać różnorodne dane, dostarczyć różnorodne metody i sprawić, by warsztaty były ciekawsze i bardziej angażujące"

"dobraliśmy metody tak, by udział starszych mieszkańców przebiegał jak najsprawniej, ponieważ zostaliśmy zmuszeni do pracy online. Komunikatorem warsztatów był Teams, ze względu na dostępność w języku fińskim, przez co jest nieco łatwiejszy w użyciu. Ponadto, konieczne było uproszczenie dyskusji, więc skupiliśmy się na konkretnych, przewidzianych tematach. Dzięki pracy grupowej mogliśmy poświęcić więcej czasu na dyskusję z każdym uczestnikiem, a także omówić więcej tematów (ponieważ czasami każda z grup poruszała inny temat, a następnie wspólnie analizowaliśmy wyniki każdej grupy, aby uzyskać więcej spostrzeżeń). Wykorzystano wyskakujące pytania w formularzach, by uczestnicy nie musieli opuszczać spotkania (nie chcieliśmy stracić żadnego z uczestników). W przypadku warsztatów wewnętrznych podejmowanie decyzji było bardziej intuicyjne – sensowne było utworzenie grup, które omawiały poszczególne części modelu, a następnie zebrały się razem w celu dalszej burzy mózgów w oparciu o wyniki tych grup".

Wszyscy ankietowani (n=9) stwierdzili, że osiągnęli zakładane cele warsztatów

Wykres 2. Ankietowani (n=9) odpowiedzieli na pytanie: „Czy osiągnęli Państwo zakładane cele? Proszę wybrać na skali poziom osiągnięcia zakładanych celów, gdzie **1** oznacza, że cele nie zostały w ogóle osiągnięte, a **5** oznacza, że wszystkie cele zostały w pełni osiągnięte.”

Wśród głównych przyczyn powodzenia respondenci wskazali:

wysoki poziom wiedzy, motywacja partnera wiodącego i pozostałych partnerów w projekcie, efektywna współpraca, dobra komunikacja z partnerami, dobór odpowiedniej metody prowadzenia, dobrze określone cele, oparte na wcześniejszych doświadczeniach, uczestnicy wiedzieli nad czym będą pracować, każdy warsztat kończył się dużą liczbą informacji i danych, które zostały wdrożone w dokumentach strategicznych i modelu, podejście dające uczestnikom możliwość dzielenia się opiniami, uczestnictwa w dyskusji/bycia wysłuchanym, mnóstwo nowych pomysłów na rozwiązania komunikacyjne i marketingowe, dobre zaplanowanie warsztatu, porozumienie w sprawie dalszej współpracy, uwzględnienie potrzeb wszystkich interesariuszy, określenie ryzyka i wdrożenie wyników warsztatu w realizację projekt.

Trudności płynące z wybranej metody

Zastosowane metody zostały uznane przez większość ankietowanych z projektów pilotażowych (n=9) za pomocne i przydatne. Mimo to, 4 na 9 ankietowanych przyznało również, że napotkało na trudności wynikające z wybranej metody, takie jak:

„Pierwotnie miało się odbyć 14 warsztatów i szkoleń. Jednak epidemia SARS-CoV-2 uniemożliwiła przeprowadzenie warsztatów w założonym czasie i zakresie. Ostatecznie, do 31 października 2020 r. wykonawca zrealizował 11 zajęć w szkołach z oddziałami przedszkolnymi i przedszkolami w Suwałkach. Ponadto musieliśmy zmienić formułę spotkania dotyczącego Modelu (na on-line)”

"Podczas szybkich randek mieliśmy po równo zarejestrowanych uczestników, ale część firm zrezygnowała tuż przed spotkaniem. Zmieniliśmy plan i zrobiliśmy rozmowy 2 na 1 zamiast 1 na 1. Było trudniej, ale wyniki nadal były pozytywne”.

"Podczas drugich warsztatów dla naszych interesariuszy podzieliliśmy ich na 4 grupy online. Było ich za dużo - ciężko było je skoordynować i sprawdzić, jak idą prace. Daliśmy im też za mało czasu na omówienie wszystkich pytań. Wyciągnęliśmy z tego lekcję i następnym razem rozdzieliliśmy uczestników do 2 grup. Wyzaczyliśmy również liderów grup, którzy byli odpowiedzialni za zbieranie i spisywanie informacji, a następnie prezentowanie. Zaoszczędziło to trochę czasu. Poza tym mieliśmy do zaprezentowania tylko dwie grupy, więc mogliśmy dać uczestnikom więcej czasu na pracę w grupach”.

„Nie jestem do końca pewna, czy to głównie wina zastosowanych metod, ale jak zwykle czas był trochę problem, zwłaszcza przy pracy z seniorami. Na początku (podczas pierwszych warsztatów) byliśmy trochę zbyt ambitni, zwłaszcza z pytaniami pop-up Microsoft Forms, ponieważ odpowiedzi na nie zajęły uczestnikom dużo czasu. Na kolejnych 2 warsztatach dostosowaliśmy metody dodając więcej różnorodności i problem został w większości rozwiązany (choć chyba żadna metoda na świecie nie rozwiąże problemu rozmownych seniorów, haha).”

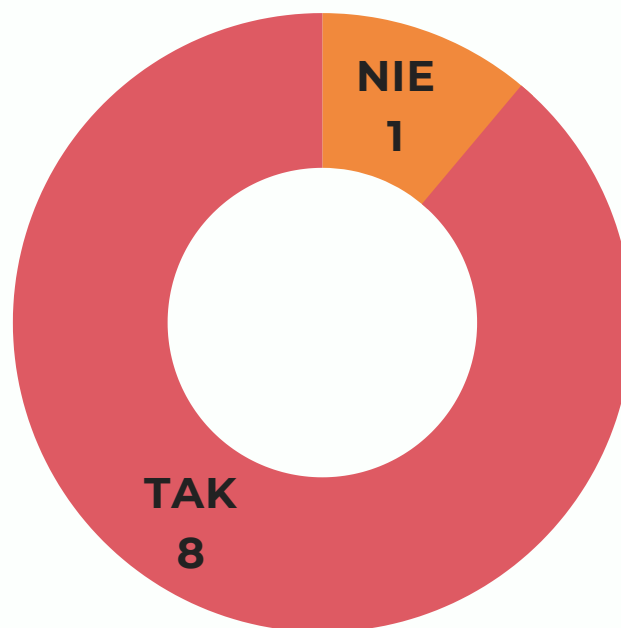
"Drobne problemy techniczne ,np. jedna grupa, nigdy nie otrzymała pytań przeznaczonych dla ich pokoju (grupy), więc nie omawiali dokładnie kwestii, które powinni. Nadal byli w stanie omówić kwestie ogólne”.

„Ograniczenia wywołane pandemią spowodowały przekształcenie warsztatów w format online”.

Wpływ pandemii COVID-19 na warsztaty

Większość miejskich projektów pilotażowych (n=9) musiało zmienić swoje plany warsztatowe z powodu pandemii COVID-19. Większość z nich musiało dostosować się do sytuacji organizując warsztaty online zamiast twarzą w twarz, a także ograniczać liczbę uczestników i warsztatów. Z drugiej strony dla części z nich przenoszenie warsztatów do Internetu było łatwiejszym sposobem na zbliżenie uczestników i pozwoliło na organizację wydarzeń dla większej liczby osób.

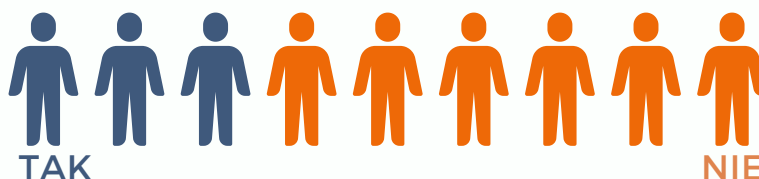

Wykres 3. Ankietowani z miejskich projektów pilotażowych (n=9) odpowiedzieli na pytanie: „Czy pandemia COVID-19 wpłynęła na twoje plany warsztatowe?”

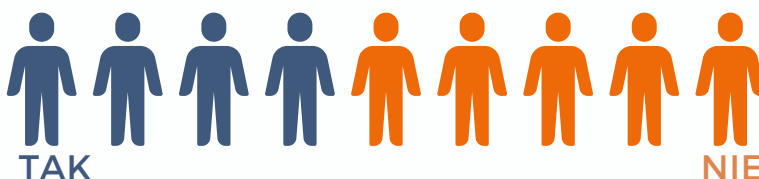
Uczestnicy

Zebranie międzysektorowej grupy stanowiło trudność dla niektórych miejskich projektów pilotażowych (n=9). Ankietowani z 4 miast wskazali 3 główne przyczyny takiego stanu rzeczy: brak zaangażowania lub motywacji przedstawicieli grup docelowych oraz kłopoty z dopasowywaniem wszystkich grafików.

"CZY NAPOTKAŁEŚ TRUDNOŚCI PODCZAS PRZYGOTOWYWANIA LUB PROWADZENIA WARSZTATÓW ODNOŚNIE LICZBY UCZESTNIKÓW?"

"CZY NAPOTKAŁEŚ TRUDNOŚCI Z FREKWENCJĄ PODCZAS PRZYGOTOWYWANIA LUB PROWADZENIA WARSZTATÓW?"

„CZY NAPOTKAŁEŚ NA TRUDNOŚCI ZWIĄZANE Z ZAANGAŻOWANIEM W TEMATYKĘ I ZADANIA PODCZAS PRZYGOTOWYWANIA LUB PROWADZENIA WARSZTATÓW?"

Wykres 4. Ankietowani z miejskich projektów pilotażowych (n=9) odpowiedzieli na pytania związane z dostrzeganymi trudnościami podczas warsztatów.

Większość respondentów nie miała problemów z liczbą uczestników, ich frekwencją czy zaangażowaniem. Inni zmagali się, m.in. ze strachem przed pandemią, znalezieniem terminu odpowiedniego dla wszystkich interesariuszy, osobami zarejestrowanymi, które się nie pojawiły, odpowiednim przygotowaniem (sali, zaangażowaniem jednostek szkolnych) do zorganizowania warsztatów, znalezieniem uczestników, opóźnieniami pocztą.

Pomimo trudności wszystkim respondentom udało się zorganizować owocne warsztaty i pokazać, że problemy pojawiające się podczas współtworzenia można z powodzeniem przezwyciężyć.

Wykorzystanie modelu w warsztatach współtworzenia

WIĘKSZOŚĆ ANKIETOWANYCH WYKORZYSTAŁA MODEL NIE TYLKO DO UŁOKOWANIE WARSZTATU W PLANIE PILOTAŻOWYM, ALE TAKŻE DO ZAPLANOWANIA POJEDYNCZEGO WARSZTATU. NIEKTÓRZY UŻYWALI GO JAKO LISTY KONTROLNEJ, NP. DOMEN KOMUNIKACJI I MOTYWACJI, INNI JAKO BAZY POD WŁASNY MODEL LUB DO PLANOWANIA POSZCZEGÓLNYCH ETAPÓW I PRZYPISYWANIA RÓL.

Wykres 5. Ankietowani z miejskich projektów pilotażowych (n=9) odpowiedzieli na pytania związane z wykorzystaniem Modelu w swoich warsztatach.

Nowości: zmiany w warsztatowej rutynie

Oдноśnie nowatorskiego podejścia do prowadzenia warsztatów, dla większości ankietowanych (n=9) było nim organizowanie ich w formacie online.

Dla niektórych z nich nowym doświadczeniem było również zaangażowanie osób z różnych sektorów. Ankietowani odkryli także nowe metody warsztatów stacjonarnych, takie jak: szybkie randki (patrz s. 21) i spotkania na świeżym powietrzu (patrz s. 23).

Na pytanie: jak te nowe metody wpłynęły na zwyczaje warsztatowe, ankietowani odpowiadali:

"Konieczność przystosowania i przeprowadzenia warsztatu jako interesującego. Więcej prac przygotowawczych."

„Staramy się robić tyle, ile możemy nie w sieci, ale w plenerze. Zachęcamy również naszych kolegów do korzystania z większej liczby spotkań/warsztatów w plenerze zamiast online i jesteśmy naprawdę wdzięczny za tę sytuację :)”

"Format on-line nie zapewnia pełnego uczestnictwa."

„udało nam się mieć bardziej zmotywowanych i kreatywnych uczestników”

„Głównie zdaliśmy sobie sprawę, ile czasu możemy zaoszczędzić, odpowiednio planując warsztaty. Widzimy wiele zalet w warsztatach online, nie mogą one zastąpić warsztatów stacjonarnych, ale są fajnym dodatkiem, czasem bardziej pasującym. Widzimy również, że danie 2-3 dni na odpowiedź w sprawie dogodnego dla wszystkich uczestników terminu przez doodle pomaga nam zgromadzić więcej osób niż gdybyśmy narzucili im czas spotkania. Lubimy też robić krótkie zadania przygotowawcze, by upewnić się, że wszyscy są w temacie i zaoszczędzić trochę czasu”.

"Tak naprawdę żadnych nowości, po prostu sprawdzony przepis, jak wspomniano w poprzednim pytaniu :)”

„Warsztaty online były zaskakująco płynne, a w niektórych przypadkach być może nawet bardziej efektywne niż tradycyjne warsztaty twarzą w twarz. Cudem, interakcja poszła dobrze również online. Pytania w modelu były tak sformułowane, że ułatwiły wykonanie zadań i rozpoczęcie rozmowy”.

„Większa koncentracja była jak powiew świeżego powietrza”

„Zmiana formatu warsztatów pozytywnie wpłynęła na budowanie współpracy międzysektorowej, czyniąc ją szybszą i łatwiejszą."

Jakkolwiek nowości wprowadzone do rutyny warsztatowej różniły się wśród badanych, wszyscy uznali je za przydatne na przyszłość.

Wyciągnięta lekcja

Wszyscy ankietowani (n=9) uznali, że warsztaty były wartością dodaną do ich procesu projektów pilotażowych w miastach, zwłaszcza w aspekcie współpracy międzysektorowej. Większość z nich (6) uznała obecność przedstawicieli różnych sektorów za cenny dodatek, głównie ze względu na różne perspektywy/punkty widzenia prezentowane i wysłuchiwanie podczas warsztatów. Dodatkowo wszyscy respondenci podzielili się wnioskami wyciągniętymi z warsztatów współtworzenia:

"To może być zabawne i może być owocne. Ale wymaga czasu. Czasami, gdy masz wielu interesariuszy lub gdy nie są oni zbyt zmotywowani czy nie dostrzegają swojej roli w tym procesie (jeszcze) trzeba mieć dużo czasu na ich rozruszanie. I musisz mieć dużo czasu, by zaplanować więcej niż jeden warsztat - może za 1-2 razem nie będą mieli żadnego wkładu, ale po kilku dyskusjach zaczną się otwierać i dostaniesz wiele dobrych pomysłów."

"Nauczyliśmy się z łatwością zbierać pomysły, omawiać je i nimi zarządzać."

"Zrozumieliśmy, że jeśli gmina chce poprawiać życie i zdrowie ludzi, to musi słuchać mieszkańców"

"O ile więcej wiedzy, doświadczenia i zasobów mamy razem. Wierzmy, że każda sprawa w mieście powinna być omówiona podczas warsztatów współtworzenia w grupie międzysektorowej. Byłby to ogromny zysk dla wszystkich"

"Myślę, że pogłębiły poczucie/imperatyw, który już mieliśmy, że zaangażowanie mieszkańców jest konieczne przy opracowywaniu usług dla nich."

"Im bardziej zróżnicowane pomysły, tym bardziej zróżnicowane (i lepsze) będą wyniki"

"Więcej uczestników, więcej opinii, więcej punktów widzenia do omówienia. Każda historia ma więcej oblicz niż się wcześniej wydawało."

"Współpraca grupowa z uczestnikami z różnych sektorów, ma pozytywny wpływ na rozwój nowego produktu lub rozwiązania"

CZĘŚĆ DRUGA

studia przypadków warsztatowych

SPEED DATING

MIASTO POZNAŃ

Zorganizowane dla organizacji pozarządowych i firm (w tym MŚP), by stworzyć okazję do współpracy. Każda para dostała około 7 minut, by się poznać (pary były oczywiście międzysektorowe). Spotkania jeden na jeden dały uczestnikom możliwość wnikliwego spojrzenia na współpracę z drugiej strony. Dla organizatorów spotkanie to było korzystne, ponieważ poznali potencjalnych partnerów do projektu pilotażowego. Udało nam się również dostrzec różnice i podobieństwa w podejściu, sposobie mówienia i celach przedstawicieli dwóch różnych sektorów.

1

SZCZEGÓŁY

Miejsce: kawiarnia/restauracja

Czas trwania: 3-4 godziny

Grupa docelowa: dwie grupy, które mają się poznać

Wielkość grupy: max. 30 osób

2

PLUSY

Ta metoda działa bardzo dobrze na dwóch różnych grupach uczestników.

Pomaga przełamać lody.

Daje szansę na poznanie wszystkich.

Dobra do networkingu i jako punkt wyjścia do dalszej współpracy

3

MINUSY

Długa (trzeba dać każdemu szansę na rozmowę)

Trudno dopasować harmonogramy obu grup

Obie grupy powinny być równe (w ten sposób działa najlepiej)

4

NASZE DOŚWIADCZENIE

Mieliśmy wpisane grupy z równą liczbą osób, ale w dniu imprezy otrzymaliśmy sporo rezygnacji z strony sektora biznesowego. Musieliśmy zmienić „randkę” jeden na jeden na dwa na jeden i wydłużyć czas do 15 minut. W ostatniej chwili trudno było zmienić harmonogram, ale efekt końcowy okazał się owocny. Otrzymaliśmy wiele pozytywnych opinii i po pandemii chcemy wrócić do tego rodzaju spotkania.

MODEL WSPÓŁPRACY MIĘDZYSEKTOROWEJ

MIASTO SUWAŁKI

Obecnych było 18 uczestników Grupy Roboczej. Warsztaty zostały podzielone na kilka części: prezentacja koordynatora projektu na temat projektu i modelu, wykorzystanie modelu na przykładach z życia, ankieta Menti, otwarta dyskusja oraz czas na pytania i odpowiedzi. Główne tematy warsztatów: analiza i prezentacja modelu, wykorzystanie go w praktycznych sytuacjach związanych z pracą międzysektorową (nie tylko w dziedzinie zdrowia). Ankieta MENTI była dla większości uczestników pierwszym spotkaniem z tym narzędziem. Dało to całkiem dobre rezultaty dyskusji na żywo i zaktywizowało uczestników na resztę warsztatów.

1

SZCZEGÓŁY

Miejsce: online

Czas trwania: 70 minut

Grupa docelowa: międzysektorowa grupa

Wielkość grupy: 18 osób

2

PLUSY

interesujące dla odbiorców,
niedługie,
przekazanie istoty/kluczowych informacji

3

MINUSY

brak bezpośrednich relacji międzyludzkich,
nie widać prawdziwego zaangażowania w spotkanie

4

NASZE DOŚWIADCZENIE

Podczas warsztatów rozdawane były informacje o modelu i projekcie Zdrowe Wzmocnienie (strona FB, www). Opinie na ich temat były również zebrane od członków grupy roboczej. Prezentacja została przeprowadzona w sposób interaktywny, by zainteresować publiczność. Użycie narzędzia Menti zostało docenione (nie było dobrych ani złych odpowiedzi, poza pytaniem quizowym). Z punktu widzenia koordynatora projektu było to ważne spotkanie – pojawiły się pytania o sam model i dyskusja na jego temat.

TWORZENIE APLIKACJI SPORTOWEJ

MIASTO TARTU

Obywatele zostali zaproszeni do wzięcia udziału w tworzeniu aplikacji sportowej. Byli to sportowcy i "zwykli" ludzie - niektórzy zaproszeni, inni znalezieni w miejscach publicznych. Celem było pokazanie „zwykłych” ludzi wykonujących proste ćwiczenia, a sprawniejszych wykonujących trudne ćwiczenia – w ten sposób osobom rozpoczynającym trening łatwiej jest odnieść się do kogoś podobnego. Obywatele pokazali swoje ćwiczenia, fizjoterapeuta je skorygował, po czym zostały sfilmowane. W jednej grupie znajdowali się zarówno sportowcy, jak i osoby mniej sprawne, obywatele z różnych grup wiekowych. To stworzyło miłą synergia między ludźmi, którzy rozmawiali o tym jak korzystać ze sprzętu i jak wykonywać ćwiczenia.

1

SZCZEGÓŁY

Miejsce: Plener, na lokalnym boisku sportowym, wcześniejsza informacja dla mieszkańców.

Czas trwania: 3 godziny

Grupa docelowa: mieszkańcy, fizjoterapeuci, filmowcy

Wielkość grupy: 10 osób

2

PLUSY

Interesujące dla uczestników, możliwe do zorganizowania w czasie obostrzeń spowodowanych pandemią COVID-19, dobry sposób na znalezienie rozwiązań z życia wziętych

3

MINUSY

Uczestnicy muszą być bardzo zmotywowani (mniejsza motywacja może w konsekwencji przynieść utratę zainteresowania i skargi, w przypadku zmiany planów). Pogoda jest nieprzewidywalna i trzeba być bardzo elastycznym, by zmienić cały plan warsztatów.

4

NASZE DOŚWIADCZENIE

Opinia była ogólnie pozytywna, ale może to wynikać z tego, że osoby biorące udział w programie były bardzo zmotywowane. Podczas zajęć na świeżym powietrzu zawsze ogromną rolę odgrywa pogoda. Nawet jeśli była ona niespodziewana, co jest normalne na wiosnę, nikt nie narzekał, a my jako organizatorzy warsztatów byliśmy odpowiedzialni za podtrzymanie zadowolenia uczestników (ciepła herbata, koce w razie potrzeby na czas, gdy nie ćwiczyli aktywnie).

WSPÓŁTWORZENIE NARZĘDZIA VR

MIASTO KŁAJPEDA

Rozpoczęcie spotkania od przedstawienia się i pozdrowień. Ustalenie celu warsztatów i planu działań. Podczas warsztatów została zaprezentowana i przetestowana wersja demonstracyjna narzędzia VR. Podczas warsztatu proponowaliśmy rozwiązania projektowe, usprawnienia techniczne oraz pokazywaliśmy wskaźniki, które należy zebrać. Do zaktywizowania uczestników moderator wykorzystał aktywne pytania i przeprowadził burzę mózgów, której rezultaty zapisywał na tablicy. Pytania zostały przygotowane przed warsztatami w oparciu o część dotyczącą motywacji zawartą w modelu. Na zakończenie sesji moderator podsumował warsztaty współtworzenia i wskazał główne zadania, które należy przygotować na kolejnym spotkaniu.

1

SZCZEGÓŁY

Miejsce: stacjonarnie, dowolne miejsce

Czas trwania: 1,5 godziny

Grupa docelowa: reprezentanci MŚP i z Biura Zdrowia Publicznego miasta Kłajpeda

Wielkość grupy: 10 osób

2

PLUSY

Warsztaty stacjonarne okazały się skuteczniejsze niż format on-line.

Łatwiej skorzystać z różnych metod angażowania członków grupy.

3

MINUSY

Warsztatów stacjonarnych co do zasady się nie nagrywa, więc niektóre kwestie mogą zostać zapomniane.

Spotkania stacjonarne mogą być droższe (koszty podróży, zakwaterowania) i czasochłonne (czas podróży).

4

NASZE DOŚWIADCZENIE

Dyskutowaliśmy o ulepszeniach technicznych do zrobienia.

Otrzymaliśmy pozytywne opinie od uczestników, którzy korzystali z narzędzia VR.

GRA O CELE

MIASTO PSKÓW

Współpraca międzysektorowa zakłada, że partnerzy z różnych sektorów (publiczny, non-profit) łączą siły w celu podejmowania wspólnych decyzji w celu osiągnięcia wyników i pokonania złożonych wyzwań.

1. Uczestnicy zostali podzieleni na trzy zespoły międzysektorowe i mieli za zadanie opracować dodatkowe pomysły na stadion sportowy. Projekty opracowane przez zespoły: A. *Trail to Scandinavia* (Zespół „Zielone Światło”), B. *Stadinarium* (Zespół „Dream Team”), C. *Family Exercise Machine* (Zespół „Zespół 3”).
2. Każdy zespół przedstawił swój projekt zespołowy.
3. Wszyscy uczestnicy głosowali na projekt, który im się podoba (anonimowo). Nie wolno było głosować na projekt swojego zespołu. Na podstawie wyników głosowania ustalono zwycięski zespół i najlepszy projekt.

1

SZCZEGÓŁY

Miejsce: stacjonarnie, miejsce dowolne
 Czas trwania: 3 godziny
 Grupa docelowa: przeznaczone dla 3 zespołów
 Wielkość grupy: 5-7 osób na zespół

2

PLUSY

otwarte,
 kreatywne,
 interesujące,
 i wprowadzające element rywalizacji

3

MINUSY

Brak

4

NASZE DOŚWIADCZENIE

Gry biznesowe stają się ważnym trendem edukacyjnym. Ekscytacja rywalizacją, mistrzowskie wyzwanie oraz możliwość zastosowania zdobytej wiedzy i doświadczenia w formie gry pobudzają uczestników do wspólnej pracy zespołowej, rozwijania myślenia projektowego i menedżerskiego oraz motywacji do praktycznych działań. Gra o Cele pozwala stworzyć bazę casusów z ciekawymi i wartościowymi rozwiązaniami do dalszej realizacji.

PANEL OBYWATELSKI

MIASTO HELSINKI

- 1) Powitanie i zadanie na przełamanie lodów (użyliśmy trzech różnych: wybierz 1-2 przymiotniki, które Cię opisują i zaczynają się od tej samej litery co Twoje imię; „czytnik” uczuć: kciuk w górę lub w dół, jak czujemy się przed rozpoczęciem warsztatów, plany na lato jednym słowem);
- 2) moderowana dyskusja wspólnie lub w mniejszych grupach, a następnie wspólne podsumowanie przed przejściem do kolejnych tematów;
- 3) przerwa;
- 4) kolejna sesję roboczą;
- 5) zamknięcie oraz ustalenie terminu i tematyki następnej sesji.

1

SZCZEGÓŁY

Miejsce: Online (u nas, ze względu na pandemię COVID-19) ale zalecane stacjonarnie

Czas trwania: 3x2 godziny

Grupa docelowa: mieszkańcy (seniorzy w naszym przypadku, ale sprawdzi się z innymi grupami demograficznymi)

Wielkość grupy: 8-10 osób

2

PLUSY

Na pierwszym planie stawia zaangażowanie i poglądy uczestników, dzięki czemu doskonale pozwala usłyszeć opinie grupy docelowej.

3

MINUSY

Nie można jednorazowo zgromadzić dużej liczby uczestników, ponieważ każdemu trzeba dać czas oraz przestrzeń na udział i podzielenie się swoimi opiniami. Można temu jednak zaradzić (jeśli pozwolą na to czas i zasoby), organizując kilka spotkań z różnymi grupami, a następnie łącząc je wszystkie w celu dalszej dyskusji nad wynikami.

4

NASZE DOŚWIADCZENIE

Poznaliśmy poglądy obywateli i zdobyliśmy cenne informacje, które można wykorzystać, by ulepszyć przedmiotowe usługi. Widzieliśmy również zaangażowanie ze strony mieszkańców uczestniczących w warsztatach, oni zaś mieli poczucie, że miasto jest zainteresowane ich poglądami i potrzebami oraz docenia ich wkład. Otrzymaliśmy wiele pozytywnych opinii podczas warsztatów i po nich. Mieliśmy jedynie problemy techniczne, na które nie mogliśmy mieć wpływu (np. trudności z pozostaniem na linii przez niektórych uczestników ze względu na ich wolne łącze internetowe).

Tworzenie wspólnych praktyki i głosowanie

MIASTO TURKU

W celu stworzenia wspólnych praktyk / rozwiązania konkretnego problemu.

- 1) Opracowanie tez w danej sprawie (np. osobno przez każdego uczestnika, wspólnie w postaci burzy mózgów lub przed warsztatami). Podobne stwierdzenia są grupowane i w razie potrzeby przeformułowywane.
- 2) Każdy uczestnik otrzymuje określoną liczbę głosów (np. 3 głosy na uczestnika). Głosy online można zbierać za pośrednictwem aplikacji do głosowania, czatu, podnoszenia ręki, itp. Stacjonarnie głosowanie można przeprowadzić w głosowaniu tajnym lub otwartym.
- 3) Rozwiązania, które otrzymały najwięcej głosów, są wybierane jako powszechne praktyki lub sposoby rozwiązywania problemów.

1

SZCZEGÓŁY

Miejsce: online, stacjonarnie, można również hybrydowo

Czas trwania: różnie, w zależności od tego czy tezy zbierane w czasie warsztatu, czy wcześniej

Grupa docelowa: eksperci w dziedzinie zdrowia i dobrostanu

Wielkość grupy: 8-15 osób

2

PLUSY

Wszechstronne,
dobrze znane.

3

MINUSY

Pospolity.

Jak sprawić, by przygotowane tezy zawierały wszystkie niezbędne punkty widzenia?

4

NASZE DOŚWIADCZENIE

Głosowaliśmy nad tym, co motywuje grupę do komunikowania się, jakie są najlepsze sposoby na usprawnienie komunikacji i przepływu informacji. Wyniki zostały wykorzystane jako podstawa do określenia wspólnych celów komunikacyjnych. Jest to bardzo powszechna metoda warsztatowa, więc niektórzy mogli uznać ją za nieco nudną. Z drugiej strony, trochę osób wiedziało już, jak ona działa, więc nie było potrzeby poświęcenia dużej ilości czasu na tłumaczenie i czuliśmy, że jest ona efektywna.

ZAPEWNIENIE LOKALNEJ / SEZONOWEJ / ZDROWEJ ŻYWNOŚĆ W SZKOŁACH

GMINA LOKALNA JEŁGAWA

Podczas warsztatów określono jakie przeszkody stoją na drodze wdrażania Zielonych Zamówień Publicznych i szukano rozwiązań, jak zapewnić lokalną, sezonową i zdrową żywność w szkołach.

Metody wykorzystywane do aktywizacji uczestników: Dyskusja panelowa z ekspertami w temacie połączona z spostrzeżeniami, komentarzami i sugestiami uczestników. Komentować można było na czacie i w bezpośrednich wiadomościach do panelistów. By zmobilizować uczestników, przygotowano specjalne zadanie – przywiezienie lokalnych owoców, warzyw lub sezonowych kwiatów (wykonano wspólne zdjęcie). Zapowiedziano otwartą dyskusję dla uczestników.

1

SZCZEGÓŁY

Miejsce: online

Czas trwania: 2 godziny

Grupa docelowa: Reprezentanci gminy, szkół, firm cateringowych, Państwowej Służby Wsparcia Obszarów Wiejskich, partnerstw na obszarach wiejskich

Wielkość grupy: 33 osoby

2

PLUSY

Dobrze opracowane prezentacje ekspertów - zrozumiałe i analityczne

Doświadczony moderator

Grupa fokusowa - dobrze reprezentowana gmina, szkoły i sektor prywatny

Każdy mógł wyrazić swoją opinię (zgodzić się lub nie)

3

MINUSY

Wyzwaniem jest zaangażowanie wszystkich uczestników i zachęcenie do wyrażenia swojej opinii

4

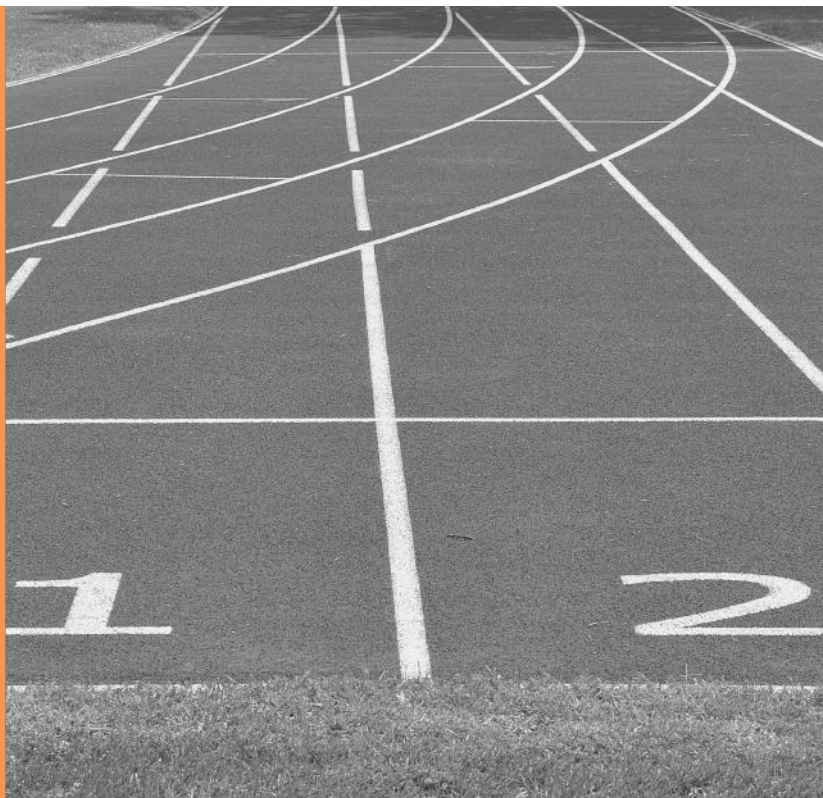
NASZE DOŚWIADCZENIE

Warsztaty współtworzenia były dobrą okazją do poszerzenia kręgu partnerów i dalszego rozwoju projektu pilotażowego. Pamiętaj, że zawsze dobrze jest uczyć się nie tylko z własnego doświadczenia, ale także z doświadczeń innych osób. Pomyśl o czymś, co sprawi, że Twoje warsztaty współtworzenia będą zabawne – poproś ludzi, by przynieśli konkretne rzeczy do pokazania, zanim rozpocznie się dyskusja. Nie bój się dzielić swoją wiedzą – to może zachęcić innych!

TREŚĆ I STRUKTURA STRONY PORTALU ZDROWIA „0-5-30”

MIASTO CZEREPOWIEC

Wykorzystaliśmy metodę burzy mózgów, by rozwiązać stojące przed nami wyzwanie. Ponieważ w spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele różnych sektorów, podzieliliśmy wszystkich uczestników na 3 grupy. Każda grupa dyskutowała nad pomysłami dotyczącymi treści i struktury Portalu Zdrowia „0-5-30” zgodnie ze swoimi potrzebami i motywacjami. Kolejnym krokiem było zebranie wszystkich pomysłów przez liderów grup i przedstawienie ich pozostałym uczestnikom. Uczestnicy w każdej grupie mogli otwarcie komentować wszystkie przedstawione pomysły, wskazując ich mocne i słabe strony, w celu zawężenia listy najlepszych opcji i ich uszeregowania.

1

SZCZEGÓŁY

Miejsce: stacjonarnie

Czas trwania: 1,5 godziny

Grupa docelowa: przedstawiciele miejskiego sektora edukacji, placówek służby zdrowia i organizacji publicznych

Wielkość grupy: 15 osób

2

PLUSY

możliwość rozwiązania problemu w krótkim czasie; każda osoba ma szansę się wypowiedzieć; rodzą się alternatywne metody rozwiązywania problemów; moderowana dyskusja motywuje uczestników do większego zaangażowania w proces.

3

MINUSY

jeśli w zespole pojawią się wyraźni liderzy, istnieje ryzyko, że część zespołu zostanie pominięta w procesie – mogą stać się biernymi uczestnikami; konieczna jest moderacja dyskusji przez koordynatora projektu.

4

NASZE DOŚWIADCZENIE

Metoda ta została doceniona przez wszystkich uczestników, ponieważ dała przestrzeń do dyskusji i generowania pomysłów w małych grupach, w których wszyscy starali się być jak najbardziej aktywni, a także możliwość zaangażowania się we wspólną dyskusję na temat pomysłów z różnych sektorów. Atmosfera była luźna, krytyka konstruktywna, a najlepsze pomysły z poszczególnych sektorów zostały wybrane i posłużyły za podstawę do opracowania struktury i zawartości Portalu Zdrowia „0-5-30”.

Wnioski

Warsztaty współtworzenia jako narzędzie do wzmocnienia współpracy międzysektorowej są nie tylko bardzo łatwe w użyciu (przy tak wielu dostępnych metodach), ale także skuteczne, ponieważ maksymalizują liczbę różnych opinii, jakie możemy poznać podczas jednego posiedzenia.

Testy przeprowadzone w fazie pilotażowej projektu Zdrowe Wzmocnienie pokazują, że warsztaty współtworzenia stanowią wartość dodaną i warto poświęcić trochę więcej wysiłku, by znaleźć przestrzeń i czas na omówienie bieżących problemów z przedstawicielami różnych sektorów, takich jak: prywatne firmy, organizacje pozarządowe, uniwersytety/szkoły, grupy nieformalne, itp.

Zachęcamy do korzystania z warsztatów współtworzenia w celu opracowania innowacyjnych działań międzysektorowych na rzecz promocji zdrowia i dobrostanu w Waszych miastach. Postarajcie się wykorzystać studia przypadków przedstawione w tym materiale jako wstęp, a następnie użyjcie swojej wyobraźni, by wymyślić nowe pomysły na warsztaty. W przypadku współpracy, dopóki metoda jest wykorzystywana do zbierania ludzi i znajdowania nowych rozwiązań, możliwości są nieograniczone.

DZIĘKUJEMY

kontakt: **POZnań***

Zuzanna Kwiatkowska

zuzanna_kwiatkowska@um.poznan.pl
+48 61 878 5730

Mateusz Kalinowski

mateusz_kalinowska@um.poznan.pl
+48 61 878 5852

Krzysztof Napierała

krzysztof_napierala@um.poznan.pl
+48 61 878 5796